

Ada Kâbusu

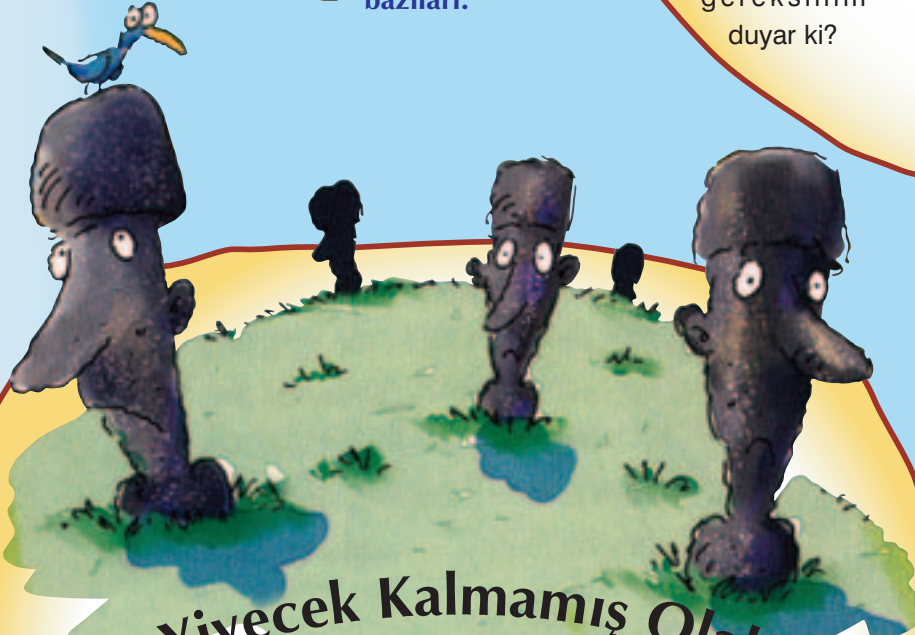
Tropikal Adanız Aslında Bir Yanardağ O

Bir adada yaşıyor olmayı düşlediniz mi hiç? Bir palmiye ağacının altında hindistancevizi sütü yudumlamak, ya da belki tertemiz sularda yunuslarla birlikte yüzmek. Bazılarınız ne kadar da güzel olurdu diyebilirsiniz. Okul yok, ders çalışmak yok... Belki de size göre bir cennet. Ama yalnızca belki. Çünkü eğer bir adadaysanız ters gidebilecek bir sürü şey var demektir. İşte, kâbusa dönüşebilecek ada gerçeklerinden bazıları.

Volkanik olan pek çok ada vardır. Tıpkı, İzlanda yakınlarındaki küçük Heimaey adası gibi. Bu küçük adayı oluşturan yanardağ, 1973 yılında öyle bir püskürmüş ki, nehir gibi akan lavlar yüzünden herkes adayı terk etmek zorunda kalmış. Bu kâbusun güzel tarafı, insanlar adalarına geri döndüğünde evlerini ısıtmak için lavların ısısından yararlanmışlar. Yine de, kim yatak odasında lavlara gereksinim duyar ki?

Adanızı

Hiç Yiyecek Kalmamış Olabilir

Büyük Okyanus'un güneyinde yer alan Paskalya Adası'nın toprakları bir zamanlar çok verimli ve güzelmış. Ancak, yüzlerce yıl boyunca buranın yerli halkı, ürün yetiştirmek, yakacak elde etmek ve dev taşlardan yonttukları heykellere yer açabilmek için ormanları yok etmişler. Ağaç kalmayınca, yağın yağmurlarla birlikte topraklar okyanusa dökülmüş ve ekim yapılabilecek yer kalmamış. Çamur haline dönen kıyı sularında balıklar yaşayamaz olmuş. Kayık yapılabilecek ağaç kalmadığı için, daha temiz ve daha derin sulara giderek balık da tutamamışlar. Ne kadar üzücü değil mi? Sonuçta adada yiyecek hiçbir şey kalmadığından bu perişan ada tümüyle boş kalmış.

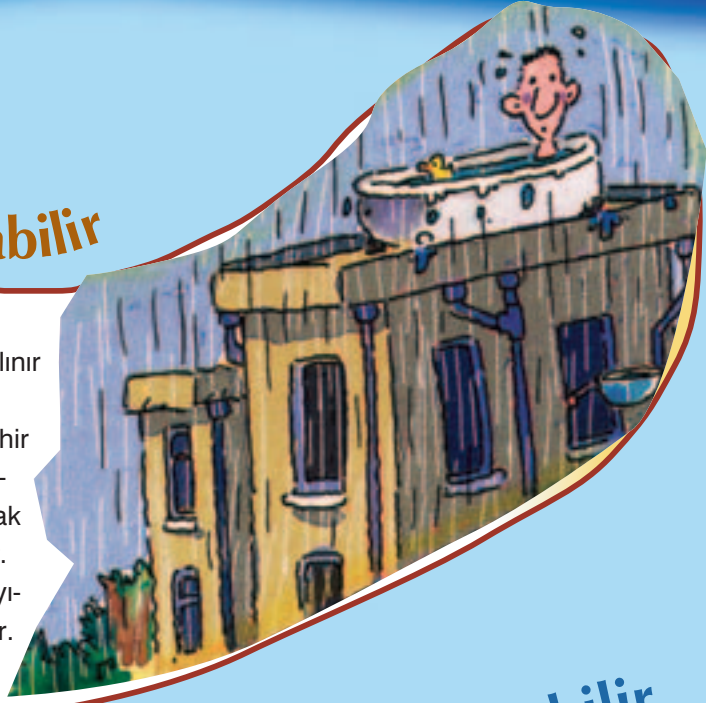

sları

Olabilir

Hiç Su Olmayabilir

Denizin ortasında susuz kalınır mı demeyin. Bermuda Adası'nda, hiç tatlısu gölü ya da nehir yok. Bu yüzden adadaki tüm evlerde yağmur suyunu depolamak üzere büyük tanklar bulunuyor. Adalılar, bu suyu içmede ve yıkanmada kullanıyorlar.

Tavşanlar İstila Etmiş Olabilir

Adaların kendilerine özgü ve çok duyarlı bir ekosistemleri var. Bu ekosistemler, istilacı türlerden kolayca zarar görebilir. Örneğin, İngiltere'den Avustralya'ya gelen göçmenler beraberlerinde tavşanlarını da getirmişler. Ancak tavşanlar yüzünden Avustralya'ya özgü bazı keseli ve kemirgen hayvanların soyları tükenme tehlikesiyle karşı karşıya kalmış. Bu yaramaz tavşanlardan kurtulmanın da pek yolu yok.

Çünkü çok hızlı çoğalıyorlar.

Hiç İnsan Olmayabilir

1704

yılında Alexander Selkirk, Şili'nin batısında yer alan Juan Fernandez Adası'nda dört buçuk yıl boyunca tek başına yaşamak zorunda kalmış. Aslında tümüyle tek başına değil; adada pek çok fare varmış. Uyuduğu zaman bu fareler giysilerini ve ayaklarını kemirirlermiş. Neyse ki, adada pek çok kedi de varmış. Kedilerin miyavlamalarından uykusu bölünse de, Alexander fareleri uzak tutmak için kedileri beslemiş ve onlarla arkadaş olmuş. Alexander, adadan kurtulduktan sonra, burada yaşadığı serüvenler dilden dile dolaşmış. Hatta bunların Daniel Defoe'ya, ünlü romanı Robinson Crusoe'yu yazarken esin kaynağı olmuş olabileceği söylenir.

Adanız Batıyor Olabilir

Büyük Okyanus'ta küçücük bir ada olan Tuvalu, yaklaşık 11.000 insana ev sahipliği yapıyor. Ancak, Tuvalu'nun çoğu bölgesi deniz seviyesinden yalnızca 2 metre yüksekte bulunuyor ve küresel ısınma yüzünden eriyen Kuzey Kutbundaki buzlar sayesinde deniz sürekli yükseliyor. Bu yüzden, Tuvalu sakinleri birkaç yıl içinde evlerini terk etmek zorunda kalabilirler. Tahmin edebileceğiniz gibi bu durumdan dolayı Tuvalu halkı çok üzgün.

Meltem Yenal Coşkun

Kaynaklar:
<http://www.enviroliteracy.org/article.php/274.html>
<http://www.didyouknow.cd/islands.htm>
<http://www.absoluteastronomy.com/encyclopedia/i/is/island.htm>
<http://en.wikipedia.org/wiki/Island>
Ask, Temmuz-Ağustos 2005